

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 679)

Uluslararası Göç Örgütü Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/896)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

6.10.2004

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-917/4698

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 20.9.2004 tarihinde kararlaştırılan "Uluslararası Göç Örgütü Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GEREKÇE

Uluslararası Göç Örgütü (IOM) 5.12.1951 tarihinde Türkiye'nin de içinde bulunduğu 16 ülkenin katılımıyla Brüksel'de toplanan Uluslararası Göç Konferansını takiben kurulan Hükümetlerarası Göç Komitesi'nin devamıdır. Örgüt, 1989 yılından itibaren Uluslararası Göç Örgütü adını almış olup, merkezi Cenevre'de bulunmaktadır. Örgüte, Kasım 2003 itibarıyla 102 ülke üyedir. Ülkemizin de içinde bulunduğu 29 ülke ise, gözlemci statüsünü haizdir.

Örgüt, göç hareketlerinin yasal ve düzenli bir biçimde gerçekleşmesini sağlamaya yönelik hizmet veren bir kurum olup, genel olarak mültecilerin yerleşim işlemlerine yardımcı olmakta, özellikle sorunlu bölgelerdeki mültecilerin veya uluslararası koruma altına alınmasına gerek görülmeyp sığınma başvurusu reddedilenlerin geri gönderilmeleri veya başka ülkelere nakillerinde rol oynamaktadır.

IOM çalışmalarında ilgili Hükümet ve Hükümet dışı kuruluşlarla yakın işbirliği yaparak uluslararası faaliyetlerin eşgüdümünü sağlamaktadır. Örgüt, göçmenlerin kabul şartlarının ve sayılarının devletlerin ulusal egemenlik alanlarına ait bir konu olduğunu kabul etmekte ve görevlerini yerine getirirken ilgili devletlerin mevzuatına uymaktadır.

Türkiye'nin 1999 yılından bu yana gözlemci olarak katıldığı Uluslararası Göç Örgütü'nün ülkemizdeki görevlerini daha iyi koordine edebilmek amacıyla devamlı temsilcilik açma başvurusu 1991 'de uygun görülmüştür. Bu çerçevede, IOM'ın ülkemizdeki mevcudiyetinin belli bir hukuki statüye bağlanması, görev alanındaki katkılarını daha etkin bir şekilde yürütebileceği hukuksal durumun, ayrıcalık ve bağımsızlıkların belirlenmesi amacıyla bir anlaşma yapılması kararlaştırılmıştır.

16.11.1995 tarihinde Ankara'da imzalanan, 16.10.2003 tarihli ve 4984 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan sözkonusu anlaşma, 26.12.2003 tarihli ve 2003/6684 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe girmiştir.

Üye olmadığımız halde ülkemiz ile IOM arasında yakın bir işbirliği sürdürülmekte ve ülkemizdeki sığınmacıların üçüncü ülkelere nakillerinde IOM önemli katkılarda bulunmaktadır. Sözkonusu teşkilata üye olunması, mevcut işbirliğinin artırılması ve Uluslararası Göç Örgütünün ülkemizde daha fazla proje gerçekleştirmesine olanak sağlayacaktır.

Bu bağlamda iltica ve göç ile ilgili eğitim programları ve insan kaçakçılığı ile mücadele konularında teknik yardım sağlanması gibi hususlarda, IOM'in kaynaklarına ilaveten üçüncü taraf kaynaklarının artırılması sağlanacak, ülkemizin göç, insan kaçakçılığı gibi konulara ilişkin çalışmaları yönlendirme konusunda daha fazla katkıda bulunması mümkün olabilecektir. Bu suretle özellikle, insan kaçakçılığı gibi konularda ülkemize bazı çevrelerce yöneltilen eleştirilere de yanıt verilmiş olacaktır.

Öte yandan, AB'ne katılım süreci çerçevesinde, insan kaçakçılığı gibi sorunlarla mücadele konusunda ve göç bağlantılı bazı kriterlerin yerine getirilmesinde anılan kuruluşla daha yakın ve kapsamlı işbirliğine gidilebilecek ve bundan yarar sağlanabilecektir.

İçişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

İçişleri Komisyonu

Esas No. : 1/896

Karar No. : 4

3.11.2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 6.10.2004 tarihinde Başkanlığınıza sunulan, "Uluslararası Göç Örgütü Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı", Başkanlığınızcı, 14.10.2004 tarihinde esas komisyon olarak Dışişleri Komisyonuna, tali komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiş ve Komisyonumuz 3.11.2004 tarihli üçüncü toplantısında, İçişleri ve Dışişleri bakanlıkları temsilcilerinin de katılımıyla Tasarıyı inceleyip görüşmüştür.

Uluslararası Göç Örgütü, uluslararası göç hareketlerinin yasal ve düzenli bir biçimde gerçekleşmesi amacıyla hizmet veren uluslararası bir örgüttür. Söz konusu anlaşmaya katılmamızla, örgütteki gözlemci statüsü, asil üyeliğe dönüşmektedir.

"Uluslararası Göç Örgütü Kuruluş Anlaşması"na katılmamızın uygun bulunduğu ilişkin Tasarı, Komisyonumuzca benimsenmiştir.

Komisyonumuz, Tasarı üzerinde tali komisyon olarak belirlenmiş olduğundan, İçtüzüğün 23 üncü maddesi uyarınca, Tasarı maddelerinin ayrıca görüşülmemesi ve Komisyonumuzun uygunluk görüşünün esas komisyona bildirilmesiyle yetinilmesi kararlaştırılmıştır.

Raporumuz, Dışişleri Komisyonuna sunulmak üzere arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Tevfik Ziyaeddin Akbulut</i>	<i>Ali Sezal</i>	<i>Şükrü Önder</i>
Tekirdağ	Kahramanmaraş	Yalova
Kâtip	Üye	Üye
<i>Sinan Özkan</i>	<i>Ali Küçükaydın</i>	<i>Şevket Gürsoy</i>
Kastamonu	Adana	Adıyaman
Üye	Üye	Üye
<i>Nur Doğan Topaloğlu</i>	<i>Şevket Orhan</i>	<i>Ali Yüksel Kavuştu</i>
Ankara	Bursa	Çorum
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Ayağ</i>	<i>Muharrem Tozçöken</i>	<i>Fuat Geçen</i>
Edirne	Eskişehir	Hatay
Üye	Üye	Üye
<i>Recep Koral</i>	<i>Sıdka Sarıbekir</i>	<i>Hakkı Ülkü</i>
İstanbul	İstanbul	İzmir
Üye	Üye	Üye
<i>Serpil Yıldız</i>	<i>Ali Oksal</i>	<i>Nurettin Sözen</i>
İzmir	Mersin	Sivas
Üye	Üye	
<i>Selami Uzun</i>		<i>Nadir Saraç</i>
Sivas		Zonguldak

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No. : 1/896

Karar No. : 2

3.11.2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Uluslararası Göç Örgütü Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı, Komisyonumuzun 3 Kasım 2004 tarihli 2 nci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Göç hareketlerinin yasal ve düzenli bir şekilde gerçekleşmesini sağlamaya yönelik hizmet veren Uluslararası Göç Örgütü, mültecilerin yerleşim işlemlerine yardımcı olmakta, sorunlu bölgelerdeki mültecilerin veya uluslararası koruma altına alınmasına gerek görülmeyip sığınma başvurusu reddedilenlerin geri gönderilmeleri veya başka ülkelere nakillerinde olumlu rol oynamaktadır.

Türkiye'nin 1999 yılından bu yana gözlemci olarak katıldığı Uluslararası Göç Örgütü ile işbirliği sürdürülmekte ve ülkemizdeki sığınmacıların üçüncü ülkelere nakillerinde Örgüt, önemli katkılarda bulunmaktadır.

Adı geçen Teşkilata üye olunmasının; mevcut işbirliğinin artırılması, daha fazla proje üretilmesi, iltica ve göç ile ilgili eğitim programları ve insan kaçakçılığı ile mücadele konularında teknik yardım sağlanması gibi yararlar getireceği düşünülmüş ve Tasarı, Komisyonumuzca uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Komisyonumuzca, Örgütün 2004 Kasım ayı sonunda yapılacak toplantısından önce üye olmamızı teminen, Tasarının, İçtüzüğün 52 nci maddesine göre öncelikle görüşülmesine karar verilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Mehmet Dülger</i>	<i>Eyyüp Sanay</i>	<i>Mustafa Dündar</i>
Antalya	Ankara	Bursa
Kâtip	Üye	Üye
<i>Metin Yılmaz</i>	<i>Mahmut Koçak</i>	<i>Ramazan Toprak</i>
Bolu	Afyon	Aksaray
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Edip Uğur</i>	<i>V. Haşim Oral</i>	<i>Aziz Akgül</i>
Balıkesir	Denizli	Diyarbakır
Üye	Üye	Üye
<i>Muzaffer Gülyurt</i>	<i>İnal Batu</i>	<i>Halil Akyüz</i>
Erzurum	Hatay	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet B. Denizolgun</i>	<i>Hüseyin Kansu</i>	<i>Onur Öymen</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	
<i>Fikret Ünlü</i>	<i>Nihat Eri</i>	
Karaman	Mardin	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**ULUSLARARASI GÖÇ ÖRGÜTÜ KURULUŞ
ANLAŞMASINA KATILMAMIZIN UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1. - "Uluslararası Göç Örgütü Kuruluş Anlaşması"na katılmamız uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd. V.

M. V. Gönül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

G. Akşit

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd. V.

B. Atalay

Devlet Bakanı

A. Babacan

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Z. Ergezen

Tarım ve Köyişleri Bakanı

S. Güçlü

En. ve Tab. Kay. Bakanı V.

B. Yıldırım

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**ULUSLARARASI GÖÇ ÖRGÜTÜ KURULUŞ
ANLAŞMASINA KATILMAMIZIN UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1. - Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı

C. Çiçek

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Mumcu

Uluslararası Göç Örgütü Kuruluş Anlaşması

Giriş

- I Kısım : Örgütün Amaç ve İşlevleri**
- II Kısım : Örgüt Üyeliği**
- III Kısım : Örgüt Organları**
- IV Kısım : Örgüt Konseyi**
- V Kısım : Örgüt Yürütme Komitesi**
- VI Kısım : Örgüt İdaresi**
- VII Kısım : Örgütün Merkez Ofisi**
- VIII Kısım : Örgütün Finansmanı**
- IX Kısım : Örgütün Yasal Statüsü**
- X Kısım : Muhtelif Hükümler**

KURULUŞ ANLAŞMASI*

Giriş

Bu metni imza eden Taraflar;

Dünya çapında göç hareketlerinin düzgün akışını sağlamak, göçmenlerin gittikleri ülkeye en iyi koşullarda yerleşmeleri, ülkenin ekonomik ve sosyal yapısına entegre olmalarını kolaylaştırmak açısından, göç ile ilgili hizmetlerin uluslararası boyutta sağlanmasının çoğu zaman gerekli olduğunu;

geçici göç, dönüş göçü ve bölge içinde yapılan göçler için de benzer hizmetlerin gerekebileceğini;

mültecilerin, yerlerinden edilmiş şahısların ve ülkelerini terk etmek zorunda bırakılan diğer bireylerin de uluslararası göç unsuruna dahil olduklarını ve bu insanların da uluslararası göç ile ilgili hizmetlere ihtiyaçları olduğunu;

çalışarak kendi kendine yeterli olabilecekleri, onurlu, kendilerine saygılı bir şekilde aileleri ile birlikte yaşayabilecekleri başka ülkelere göç etmek isteyen şahısların gidişini kolaylaştırmak amacıyla, Devletlerin ve uluslararası kuruluşların işbirliğinin teşvik edilmesi gerektiğini;

göç olgusunun, göçmenleri kabul eden ülkelerde yeni ekonomik fırsatların oluşmasına yol açabileceğini ve de göç olgusu ile gelişmekte olan ülkelerdeki ekonomik, sosyal ve kültürel şartlar arasında bir ilişkinin var olduğunu;

göç için yapılan işbirliği ve diğer uluslararası faaliyetler açısından, gelişmekte olan ülkelerin ihtiyaçlarının göz önünde tutulması gerektiğini;

sadece göç sürecinin kendisi değil, göçmenin kendine has özel durumu ve insani ihtiyaçları gibi hususlar ile ilgili araştırma ve danışma süreçlerinin yürütülebilmesi açısından, Devletler ve uluslararası kuruluşlar, hükümet ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğinin teşvik edilmesi gerektiğini;

göçmenlerin hareketinin, mümkün mertebe olağan ulaşım hizmetleri ile sağlanmasının gerektiğini ancak bazı durumlarda ek veya farklı kolaylıkların da gerekebileceğini;

göç ve mülteciler konularında Devletler, uluslararası kuruluşlar, hükümet kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları arasında sıkı işbirliği ve eşgüdüm olması gerektiğini;

uluslararası göç ile ilgili faaliyetlerin, uluslararası düzeyde finanse edilmesi gereğinin doğduğunu;

takdir eder,

bu bağlamda **International Organization for Migration**'i, yani Uluslararası Göç Örgütü'nü (bundan sonra "Örgüt" olarak anılacaktır) kurarak, 5 Aralık 1951' de, Brüksel' de benimsenen Göç Konferansı Kararı'nı yürürlükten kaldıran **bu Kuruluş Anlaşması'nı kabul ederler.**

** Mevcut metin, Avrupa Hükümetler arası Göç Komitesi'nin ("Intergovernmental Committee for European Migration", Örgüt'ün eski unvanı) 19 Ekim 1953 tarihli Kuruluş Anlaşması'na ek olarak; 20 Mayıs 1987'de benimsenen ve 14 Kasım 1989'da yürürlüğe giren değişiklikleri de kapsamaktadır.*

I. Kısım: Örgüt'ün Amaç ve İşlevleri

Madde 1

1. Örgüt'ün amaçları ve işlevleri aşağıdaki gibi olacaktır:

(a) kendilerine sağlanan mevcut ulaşım imkanları yetersiz olan veya özel yardım olmaksızın ulaşımını sağlayamayacak olan göçmenlerin, nizami göç imkanı sağlayan ülkelere doğru organize bir şekilde ulaşımının yapılması için gerekli çalışmaları yürütmek;

(b) Örgüt ile-söz konusu şahısları kabul etmeyi taahhüt edenler dahil olmak üzere-İlgili Devletler arasında yapılabilecek anlaşma ve ayarlamalarla, mültecilerin, yerinden edilmiş şahısların ve uluslararası göç hizmetlerine ihtiyacı olan diğer şahısların ulaşımının tertipli bir şekilde yapılması ile ilgilenmek;

(c) ilgili Devletlerin isteği ve rızası üzerine; Örgüt'ün amaçları dahilinde, işe alma, seçme, iş-lem yapma, dil eğitimi, yönlendirme faaliyetleri, tıbbi muayene, yerleştirme, kabul ve entegrasyonu kolaylaştırıcı faaliyetler, göç hususları ile ilgili danışmanlık hizmetleri ve diğer yardımları verme gibi göç hizmetlerini sağlamak;

(d) Devletlerin talebi üzerine veya ilgili diğer uluslararası kuruluşlarla işbirliği içinde gönüllü olarak yurda dönüş dahil-gönüllü geri dönüş göçü amaçlı benzer hizmetler sağlamak;

(e) Devletlerin, uluslararası ve diğer kuruluşların; uluslararası göç hususları ile ilgili görüş ve deneyimlerinin paylaşılabilmesi, uluslararası göç ile ilgili konulardaki çabalarında işbirliği ve eş-güdümün teşvik edilmesi ve de bu hususlarda pratik çözümlerin geliştirilebilmesi için bir forum oluşturmak.

2. Örgüt, diğer faaliyetlerinin yanı sıra göç, mülteciler ve insan kaynakları alanlarındaki ulus-lararası faaliyetlerin koordinasyonunu kolaylaştırma çalışmalarını yürütürken, bu hususlar ile il-gilenen uluslararası hükümet kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları ile yakın işbirliği içinde olacak-tır. Bu işbirliği, ilgili tüm kuruluşların yetkilerine karşılıklı olarak saygılı kalınması suretiyle yürütülecektir.

3. Örgüt kabul standartlarının ve kabul edilecek göçmen sayısının kontrolünün Devletlerin iş-çilerine tabi olduğu gerçeğini tanıyacak ve işlerini yürütürken, ilgili Devletin yasaları, düzenlemeleri ve politikalarına uyacaktır.

II. Kısım: Örgüt Üyeliği

Madde 2

Örgüt'ün Üyeleri:

(a) Madde 34'e uygun olarak bu Kuruluş Anlaşması'nı kabul etmiş veya Madde 35'e tâbi olan Örgüt Üyesi Devletler;

(b) Kişilerin serbest dolaşımı ilkesi ile ilgilendiklerini gösteren, Örgüt'ün en azından idari giderlerine mali katkıda bulunmayı taahhüt eden diğer Devletlerdir. Konsey ve ilgili Devlet, bu mali katılımın oranı üzerinde mutabakata varacak, bu husus Konsey'in üçte iki oyunu gerektirecek ve Devletin bu Kuruluş Anlaşması'nı kabul etmesi üzerine geçerli olacaktır.

Madde 3

Herhangi bir Üye Devlet, bir mali yılın sonundan itibaren geçerli olmak üzere Örgüt'ten çekileceğini bildirebilir. Bu bildirimler yazılı olarak yapılmalı ve mali yılın sonundan en az dört ay önce Örgüt'ün Genel Direktör'üne ulaştırılmalıdır. Çekileceğini bildiren Üye Devlet'in Örgüt'e karşı mali yükümlülükleri, bildirinin yapıldığı mali yılın tümünü kapsar.

Madde 4

1. Bir üye Devlet, art arda iki mali yıl boyunca Örgüt'e karşı mali yükümlülüklerini yerine getirmezse, Konsey, üçte iki çoğunluk oyuyla, o Devlet'in oy hakkını ve o Devlet'in hak ettiği hizmetlerin tümünü veya bir kısmını askıya alabilir. Konsey, salt çoğunluk oyu ile bu oy verme ve hizmet edinme haklarını geri verme yetkisine sahiptir.

2. Konsey, üçte iki çoğunluk oyuyla, bu Kuruluş Anlaşması'nın ilkelerini ısrarla ihlal eden bir Üye Devlet'in üyelliğini askıya alabilir. Konsey, salt çoğunluk oyu ile bu üyeliği geri verme yetkisine sahiptir.

III. Kısım: Örgüt Organları

Madde 5

Aşağıda sayılanlar, Örgüt'ün Organları olarak kurulmuştur:

- (a) Konsey;
- (b) Yürütme Komitesi;
- (c) İdare.

IV. Kısım: Örgüt Konseyi

Madde 6

Bu Kuruluş Anlaşması'nın diğer hükümlerinde bahsi geçen işlevlere ek olarak, Konsey'in aşağıdaki işlevleri de olacaktır:

- (a) Örgüt'ün politikalarını belirlemek;
- (b) Yürütme Komitesi raporlarını incelemek, faaliyetlerini onaylamak ve yönlendirmek;
- (c) Genel Direktör raporlarını incelemek, faaliyetlerini onaylamak ve yönlendirmek;
- (d) Örgüt'ün programını, Bütçesini, harcamalarını ve muhasebesini incelemek ve onaylamak;
- (e) Örgüt'ün amaçlarına uygun herhangi bir diğer fiili gerçekleştirmek.

Madde 7

1. Konsey, Üye Devletlerin temsilcilerinden oluşacaktır.
2. Her Üye Devlet, bir temsilciye ve gerekli gördüğü şekilde, yedek temsilci ve danışmanlarla temsil edilecektir.
3. Her Üye Devlet'in, Konsey'de bir oyu olacaktır.

Madde 8

Konsey, başvuru yapan üye olmayan Devletleri ve göç, mülteci veya insan kaynakları hususları ile ilgilenen uluslararası hükümet kuruluşlarını veya sivil toplum kuruluşlarını prosedürlerinde belirlenecek şartlar dahilinde toplantılarına gözlemci olarak kabul edebilir. Bu gözlemcilerin oy hakkı olmayacaktır.

Madde 9

1. Konsey, düzenli olarak yılda bir kez toplanacaktır.
2. Konsey, aşağıdakilerden birinin talep etmesi durumunda, özel oturum olarak toplanacaktır.
 - (a) Üyelerin üçte biri;
 - (b) Yürütme Komitesi;
 - (c) Acil durumlarda, Genel Direktör veya Konsey Başkanı.
3. Her olağan oturumun başında, Konsey, bir yıl süreyle görev yapmak üzere bir Başkan ve diğer görevlileri seçecektir.

Madde 10

Konsey, çalışmalarının doğru bir şekilde yürütülebilmesi için gerekecek alt komiteleri kurabilir.

Madde 11

Konsey, kendi prosedürlerini belirleyecektir.

V. Kısım: Örgüt Yürütme Komitesi

Madde 12

Yürütme Komitesi'nin görevleri aşağıdaki gibi olacaktır:

(a) Örgüt'ün politikalarını, programlarını ve faaliyetlerini; Genel Direktör'ün yıllık raporları ile diğer özel raporları incelemek ve gözden geçirmek;

(b) Konsey'in yetkisi dahilinde bulunan herhangi bir mali hususu veya bütçe hususunu incelemek;

(c) Bütçe'nin gözden geçirilmesi dahil, Konsey tarafından kendisine özel olarak verilen herhangi bir hususu göz önünde tutmak ve bunu takiben gerekli görülen herhangi bir eylemi yerine getirmek;

(d) Genel Direktör'ün kendisine havale ettiği herhangi bir hususta Genel Direktör'e danışmanlık sağlamak;

(e) Konsey oturumları arasında, Konsey'in yetkisi dahilindeki hususlarda, bir sonraki oturumunda Konsey'in onayına sunulmak üzere gerekli acil kararları vermek;

(f) Kendi inisiyatifi dahilinde, Konsey'e veya Genel Direktör'e tavsiye veya öneri getirmek;

(g) Konsey'e, yapılmış işler ile ilgili raporlar ve/veya tavsiyeler vermek.

Madde 13

1. Yürütme Komitesi, dokuz Üye Devlet'in temsilcilerinden oluşacaktır. Örgüt'ün toplam üye sayısının üçte birini geçmemek kaydıyla, Konsey'in üçte iki çoğunluk oyuyla bu sayı artırılabilir.

2. Bu Üye Devletler, Konsey tarafından iki yıllık bir süre için seçilecek ve yeniden seçilme hakkına sahip olacaktır.

3. Yürütme Komitesi'nin her üyesinin bir temsilcisi, gerekli gördüğü değişimli temsilcisi ile danışmanları olacaktır.

4. Yürütme Komitesi'nin her Üye Devlet'i bir oya sahip olacaktır.

Madde 14

1. Yürütme Komitesi en az yılda bir kez toplanacaktır. Gerekli görülen durumlarda, görevlerini yerine getirmek üzere aşağıdakilerin talebi üzerine toplanacaktır:

(a) Yürütme Komitesi Başkanı;

(b) Konsey;

(c) Konsey Başkanı ile görüşmesinin ardından Genel Direktör;

(d) Üyelerin çoğunluğu.

2. Yürütme Komitesi, bir yıl görevde kalacak bir Başkan ile bir Başkan Yardımcısı'nı, üyeleri arasından seçecektir.

Madde 15

Yürütme Komitesi, görevlerini doğru biçimde yerine getirmek amacıyla gereken alt komiteleri kurabilecek, Konsey bu kararı gözden geçirebilecektir.

Madde 16

Yürütme Komitesi, kendi prosedürlerini belirleyecektir.

VI. Kısım : Örgüt İdaresi

Madde 17

İdare, bir Genel Direktör, bir Genel Direktör Yardımcısı ile Konsey'in belirleyeceği personelden oluşacaktır.

Madde 18

1. Genel Direktör ile Genel Direktör Yardımcısı, Konsey'in üçte iki çoğunluk oyu ile seçilecektir ve yeniden seçilme hakkına sahip olacaktır. Genel Direktör ile Genel Direktör Yardımcısı'nın görev süreleri olağan durumda beş yıl olacak ancak istisnai durumlarda Konsey'in üçte iki çoğunluk oy birliği ile vereceği kararla bu süre kısalabilecektir. Genel Direktör ve Genel Direktör Yardımcısı, Konsey'in onayladığı ve Örgüt adına Konsey Başkanı tarafından imza edilecek sözleşmeler kapsamında hizmet verecektir.

2. Genel Direktör, Konsey'e ve Yürütme Komitesi'ne karşı sorumlu olacaktır. Genel Direktör, Örgüt'ün idari ve yürütme işlerini; bu Kuruluş Anlaşması'na, Konsey'in ve Yürütme Komitesi'nin belirlediği politikalara ve kararlara, onların belirlediği kurallara ve yönetmeliklere uygun olarak yerine getirecektir. Genel Direktör, Konsey'in yapması gereken işler için teklifler hazırlayacaktır.

Madde 19

Genel Direktör, Konsey'in belirlediği personel yönetmeliklerine uygun olarak idari personelini tayin edecektir.

Madde 20

1. Görevlerinin yerine getirilmesi esnasında Genel Direktör, Genel Direktör Yardımcısı ve personel, herhangi bir Devlet'ten veya Örgüt'ün dışındaki bir yetkiliden talimat talep etmeyecek ve talimat almayacaktır. Genel Direktör, Genel Direktör Yardımcısı ve personel, Uluslararası görevlerine ters düşecek herhangi bir harekette bulunmayacaklardır.

2. Her Üye Devlet; Genel Direktör'ün, Genel Direktör Yardımcısı'nın ve personelin uluslararası mahiyetteki sorumluluklarına saygı göstereceğini ve bu şahısları, görevlerinin icrası esnasında etkilemeye çalışmayacağını taahhüt eder.

3. Personelin işe alınması sırasında verimlilik, beceri ve doğruluk gibi özellikler aranacak ve özel durumlar haricinde, bu personel eşit coğrafi dağılım ilkesine sadık kalınmak suretiyle Örgüt'e Üye Devletlerin vatandaşları arasından alınacaktır.

Madde 21

Genel Direktör; Konsey'in, Yürütme Komitesi'nin ve herhangi bir alt komitenin tüm oturumlarında hazır bulunacak ya da Genel Direktör Yardımcısı veya tayin edilmiş bir diğer görevli tarafından temsil edilecektir. Genel Direktör veya tayin edilen görevli, müzakerelere katılabilecek ancak oy verme hakkına sahip olmayacaktır.

Madde 22

Genel Direktör, her mali yılın sona ermesini takiben yapılan olağan Konsey oturumunda, Yürütme Komitesi aracılığıyla Konsey'e, o yıl içinde gerçekleştirilen Örgüt faaliyetlerini ayrıntılı olarak anlatan bir rapor verecektir.

VII. Kısım : Örgütün Merkez Ofisi

Madde 23

1. Örgüt'ün merkez ofisi Cenevre'de bulunacaktır. Konsey, üçte iki çoğunluk oyuyla bulunduğu yeri değiştirebilecektir.

2. Konsey veya Yürütme Komitesi üyelerinin üçte ikisi, toplantıları başka bir yerde yapmak konusunda mutabakata varamadığı sürece, Konsey ve Yürütme Komitesi toplantıları Cenevre'de yapılacaktır.

VIII. Kısım : Örgüt'ün Finansmanı

Madde 24

Genel Direktör; idari ve operasyonel gereksinimlerini, kullanılacak Örgüt kaynaklarını, öngörülen ek gereksinimlerle ilgili tahminleri ve de Örgüt'ün yıllık veya özel muhasebe beyanlarını kapsayan yıllık bütçeyi, Yürütme Komitesi yoluyla, Konsey'e sunacaktır.

Madde 25

1. Örgüt'ün ihtiyaçları aşağıdaki belirtildiği şekilde finanse edilecektir :

(a) Bütçenin İdarî kısmı, Üye Devletlerden alınan nakdi katkılardan sağlanacak, bu bedeller ilgili oldukları mali yılın başında tahakkuk edecek ve gecikmeden ödenecektir;

(b) Bütçenin Operasyonel kısmı, Üye Devletler, diğer Devletler, uluslararası kuruluşlar, hükümet kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, diğer tüzel varlıklar veya bireylerden alınan nakit, aynı veya hizmet katkılarıyla sağlanacak ve ilgili oldukları mali yılın sona ermesinden önce, mümkün olduğu kadar erkenden, tam olarak ödenecektir.

2. Konsey ve ilgili Üye Devlet'in üzerinde mutabakata varacağı bir oranda, Üye Devlet, Örgüt Bütçesinin İdarî kısmına katkıda bulunacaktır.

3. Örgüt'ün operasyonel harcamaları ile ilgili olarak yapılacak katkılar, gönüllü olarak yapılacak; Örgüt'ün operasyonel Bütçesine bu katkıları yapanlar, Örgüt'ün amaç ve görevleri dahilinde bu katkıları kullanma şartlarını belirleyebilecektir.

4. (a) Merkez Ofis ile ilgili tüm idari harcamalar ile Madde 1'in 1 (c) ve (d) paragraflarında belirtilen görevler ile ilgili oluşanların dışında kalan diğer tüm idari harcamalar Bütçe'nin İdarî kısmına dahil edilecektir;

(b) Tüm operasyonel harcamaları ve Madde 1'in 1 (c) ve (d) paragraflarında belirtilen görevler ile ilgili idari harcamalar Bütçe'nin Operasyonel kısmına dahil edilecektir.

5. Konsey, yönetiminin verimli ve ekonomik bir şekilde yapılmasını sağlayacaktır.

Madde 26

Mali düzenlemeler, Konsey tarafından belirlenecektir.

IX. Kısım : Örgüt'ün Yasal Statüsü

Madde 27

Örgüt, tam tüzel kişiliğe sahip olacaktır. Örgüt, görevlerini yerine getirmesi ve amaçlarına ulaşabilmesi açısından gerektiği şekilde bu hukuksal statüden yararlanabilecek, özellikle de Devletin yasaları dahilinde :

- (a) anlaşma yapabilecek;
- (b) gayri menkul ile mülk alabilecek ve verebilecek;
- (c) özel ve kamu fonlarını alabilecek ve dağıtabilecek; ve
- (d) yasal işlem yürütebilecektir.

Madde 28

1. Görevlerinin yerine getirilmesi ve amaçlarına ulaşılabilmesi açısından Örgüt, gereken şekilde bu imtiyaz ve dokunulmazlıklardan yararlanabilecektir.

2. Üye Devlet Temsilcileri, Genel Direktör, Genel Direktör Yardımcısı ve İdare personeli aynı şekilde, Örgüt ile ilgili görevlerini bağımsızca yerine getirebilmeleri için bu imtiyaz ve dokunulmazlıklardan yararlanabileceklerdir.

3. Bu imtiyaz ve dokunulmazlıklar, Organizasyon ve ilgili Devletler arasındaki anlaşmalarla veya bu Devletler tarafından alınacak diğer önemler yolu ile tanımlanacaktır.

X. Kısım : Muhtelif Hükümler

Madde 29

1. Bu Kuruluş Anlaşması hükümleri ile Konsey veya Yürütme Komitesi tarafından belirlenecek kurallarda tersine bir hüküm açıkça belirtilmediği sürece Konsey'in, Yürütme Komitesi'nin ve tüm alt komitelerinin vereceği tüm kararlar salt çoğunluk oyu ile alınacaktır.

2. Bu Kuruluş Anlaşması hükümleri ile Konsey veya Yürütme Komitesi tarafından belirlenecek kurallarda belirtilen çoğunluk mevcut ve oy hakkı bulunan üyeler anlamında kullanılmaktadır.

3. Konsey, Yürütme Komitesi veya ilgili alt komitenin üyelerinin çoğunluğu oturumda bulunmadığı sürece oylama geçerli olmayacaktır.

Madde 30

1. Bu Kuruluş Anlaşması'na yapılacak değişiklik önerilerinin metinleri, Genel Direktör tarafından Üye Devletler Hükümetlerine, Konsey'de görüşülmelerinden en az üç ay önceden ulaştırılacaktır.

2. Kuruluş Anlaşması'nda yapılacak değişiklikler, Konsey üyelerinin üçte ikisi tarafından benimsendiğinde ve Üye Devletlerin üçte ikisi tarafından kendi anayasal süreçlerine uygun olarak kabul gördüğünde yürürlüğe girecektir; ancak Üyelere yeni yükümlülükler getiren değişiklikler söz konusu olduğunda, bu değişikliklerin belli bir üye için geçerli olması için, o Üye'nin bunları kabul etmesi gerekmektedir.

Madde 31

İlgili Üye Devletler, makul bir zaman zarfında diğer bir anlaşmazlık giderme yöntemi konusunda anlaşmaya varmadığı sürece, bu Kuruluş Anlaşması'nın yorumlanması veya uygulanması konusunda çıkabilecek ve müzakere yoluyla veya Konsey'in üçte iki çoğunluk oyuyla giderilemeyecek herhangi bir anlaşmazlık, Divanın Tüzüğüne uygun olarak, Uluslararası Adalet Divanı'na havale edilecektir.

Madde 32

Konsey üyelerinin üçte ikisinin onayı ile Örgüt, herhangi bir diğer uluslararası kuruluş veya ajanstan kendi amaçlarıyla uyum gösteren amaç ve faaliyetleri devralabilir. Bu faaliyetler, kaynaklar ve yükümlülükler uluslararası anlaşmalar yoluyla veya söz konusu kuruluşların yetkili mercileri ile varılan mutabakat anlaşmaları sonucunda belirlenecektir.

Madde 33

Konsey, üyelerinin dörtte üç çoğunluk oyuyla Örgüt'ü dağıtmaya karar verebilir.

Madde 34*

Kendi anayasal süreçlerine uygun olarak bu Kuruluş Anlaşması'nı kabul eden Avrupa Hükümetlerarası Göç Komitesi (Intergovernmental Committee for European Migration) üyesi Hükümetler açısından, Komite'nin ilk toplandığı gün,

a) Komite Üyelerinin en azından üçte ikisi,

b) Katkıları Bütçenin İdari kısmının en az yüzde 75'ini oluşturan sayıdaki Üyenin bu Kuruluş Anlaşması'nı kabul ettiklerini Direktör'e bildirmesinden sonra

bu Kuruluş Anlaşması, yürürlüğe girecektir.

Madde 35*

Bu Kuruluş Anlaşması'nın yürürlüğe girdiği tarihe kadar Direktör'e, bu Kuruluş Anlaşması'nı kabul ettiklerini bildirmeyen Avrupa Hükümetlerarası Göç Komitesi üyesi Hükümetler, Madde 25'in 2. Paragrafı uyarınca Komite'nin idari giderlerine katkıda bulunmak koşuluyla, o tarihten itibaren bir yıl süreyle Komite Üyesi olarak kalabilecek ve bu süre zarfında Kuruluş Anlaşması'nı kabul etme hakkını saklı tutacaklardır.

Madde 36

Bu Kuruluş Anlaşması metninin, İngilizce, Fransızca ve İspanyolca dillerindeki uyarlamaları da eşit derecede asıl belge olarak kabul görecektir.

* Madde 34 ve Madde 35, Anayasa'nın yürürlüğe girdiği 30 Kasım 1954 tarihinde uygulandı.

